

ГОДИШЕН ДОКЛАД
ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО
НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА ПЕРУЩИЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027 ГОД. ПРЕЗ 2023 ГОД.

Въведение:

I.	Въведение.....	2
II.	Методика – описание на общите условия за изпълнение на ПИРО 2021-2027.....	3
III.	Анализ на промените в социално-икономическите условия на община Перушица.....	4
IV.	Бюджет на община Перушица за 2023.....	8
V.	Постигнат напредък по изпълнение на целите и приоритетите на ПИРО 2021-2027.....	10
VI.	Действия предприети от община Перушица с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнение на ПИРО 2021-2027.....	17
1.	Преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на ПИРО, като и мерки за преодоляване на тези проблеми.....	17
2.	Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на ПИРО	17
3.	Мерки за постигане на необходимото съответствие на ПИРО на секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптация към вече настъпили промени.....	18
4.	Мерки за прилагане принципа на партньорство.....	18
VII.	Изпълнение на проекти допринасящи за постигане на целите и приоритетите на ПИРО и на областната стратегия за развитие.....	19
VIII.	Заклучения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.....	21

I. Въведение

Планът за интегрирано развитие (ПИРО) на община Перушица за периода 2021-2027 е основополагащ, стратегически, динамичен документ и важен инструмент при формирането и провеждането на устойчиво местно развитие. Документът очертава средносрочна перспектива за икономическо, социално, инфраструктурно и екологично развитие на общината за период от седем години. Приет е с Решение на Общински съвет № 64, взето с Протокол №8 от 29.07.2021 г.

В настоящия програмен период (2021-2027) планът обединява, в рамките на един стратегически документ. ПИРО определя: средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на община Перушица и връзката ѝ с други общини в съответствие с интегрираната териториална стратегия за развитие.

Документът е разработен в съответствие със:

- Глобални цели на устойчивото развитие (ООН)
- Документ за размисъл „Към устойчива Европа до 2030 г.“
- Програма за развитие: България 2030
- Актуализирана национална концепция за пространствено развитие 2013-2025
- Национален план за възстановяване и устойчивост на Р България
- Интегрирана териториална стратегия за развитие (ИТСР) на Южен централен регион за периода 2021-2027

Изпълнението на ПИРО се отчита с помощта на данните от създадената система за неговото наблюдение, а именно оценка и годишните доклади за наблюдение изпълнението му.

Настоящият Годишен доклад за наблюдение изпълнението на ПИРО обхваща следният период: 01.01.2023 – 31.12.2023 година. Съдържа информацията относно:

1. Общите условия за изпълнение на ПИРО и промените в социално-икономическите условия в общината;
2. Постигнатият напредък по изпълнението на целите и приоритетите на общинския план за развитие въз основа на индикаторите за наблюдение;
3. Действията, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана за интегрирано развитие, в т. ч.:
  - мерките за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни;
  - преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на плана за интегрирано развитие на община Перушица през 2023 г., както и мерките за преодоляване на тези проблеми;
  - мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на плана за интегрирано развитие;
  - мерките за постигане необходимото съответствие на плана за интегрирано развитие със секторните политики, планове и програми на територията на общината;
  - мерките за прилагане принципа на партньорство;
  - резултатите от извършени оценки към края на съответната година;
4. Изпълнението на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината с размера на усвоените средства за отчетния период и източниците на тяхното финансиране.
5. Заключение и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

II. Методика – описание на общите условия за изпълнение на ПИРО 2021-2027

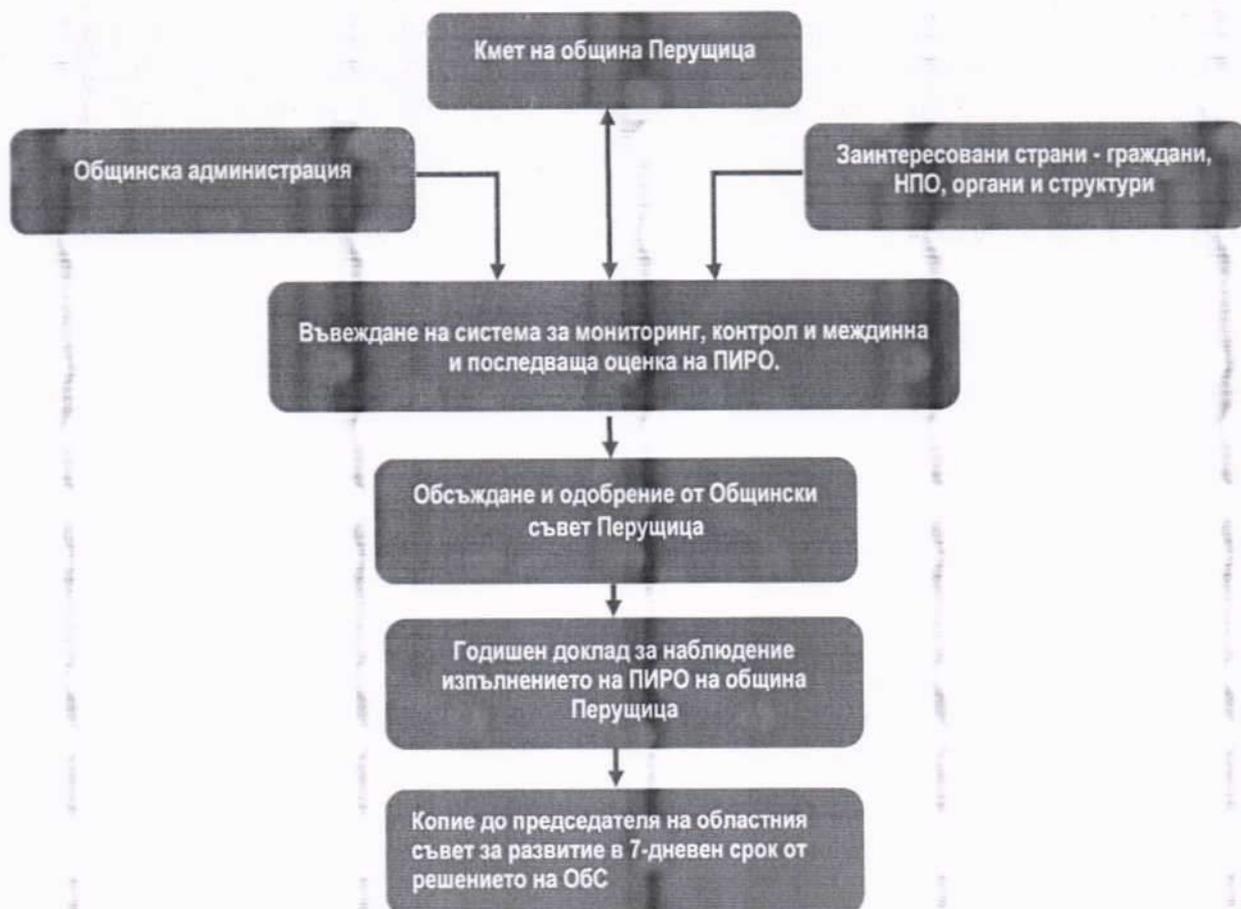
Наблюдението и оценката на изпълнението на ПИРО се извършва с цел постигане по-голяма ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмиране, ресурсно осигуряване и съответно управление.

Съгласно Методическите указания за разработване и прилагане на ПИРО за периода 2021-2027, плановете подлежат на наблюдение и оценка. Наблюдението и оценката отчитат резултатите от изпълнението на документите, които допринасят за развитието на местно и регионално ниво. Наблюдението на ПИРО се извършва в съответствие с разпоредбите на Правилника за прилагане на закона за регионално развитие (ППЗРР).

Изготвянето на Годишния доклад за наблюдение на изпълнението на ПИРО, отчита продукти, резултати и въздействия, вследствие предприетите мерки и реализираните дейности и проекти през 2023 година, съответстващи и изцяло съобразени със заложените приоритети.

Орган за наблюдение на плана за интегрирано развитие на общината е общинският съвет. Кметът на общината организира наблюдението и изпълнението на ПИРО чрез създаване на годишен доклад за всяка година от действието на плана.

Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на ПИРО се изготвя и внася за обсъждане и одобряване от общинския съвет до 31 март на всяка следваща година. Изготвянето на годишния доклад се основава на получените и предоставени официални данни от структурните звена на община Перушица, касаещи резултатите от изпълнението на мерките и степента на достигане на целите заложи в ПИРО.

Графика 1: Процедура по изпълнение на ПИРО на община Перушица;

III. Анализ на промените в социално-икономическите условия на община Перушица

Обща характеристика на община Перушица

Община Перушица е разположена в южна България, и по-точно в централните части на Южен Централен район и в югозападната част на Пловдивска област. Тя е сред най-малките в страната административни единици от този тип (48,7 кв. км). Общината включва само едно населено място – град Перушица. Граничи с общините Кричим, Стамболийски и Родопи.

По-голямата част от територията на общината е заета от земеделски земи (57,6%). Около една трета от територията представляват горски територии. Основно място в живота и поминъка на Перушица заемат лозарството и производството на вино. Общината има природо-климатични условия за развитие на овощарство и зеленчукопроизводство.

Община Перушица, както и всички останали малки общини, се обезлюдяват с бързи темпове, имат преобладаващо застаряващо население, което води и до ограничен капацитет за развитие. Съгласно европейската методика за определяне на градско селска типология те следва да бъдат наречени "селски" общини.

Община Перушица има богата история. Разкрити са археологически ценности в района, които показват богато културно наследство, оставено е от траки, римляни, византийци, славяни, българи и други. Предполага се, че днешната Перушица е наследник на античното селище - Драговец. Община Перушица е богата на исторически паметници и находки.

Брой на населението

По последни данни от НСИ, към 2022 г. населението на община Перушица е 4225 жители, с 510 човека по-малко от предходната 2021 година. Разпределението по пол остава равномерно – 51% жени и 49% мъже. Изменението на населението в Перушица спрямо 2019 г. е 4710 жители, 2020 г. е 4785 жители, 2021 г. е 4735 жители и 2022 г. е 4225 жители.

Естествено и механично движение

Броят и структурите на населението се определят от размерите и интензивността на неговото естествено и механично (миграционно) движение. По последни данни от НСИ, през 2022 година естественият прираст в община Перушица продължава да бъде отрицателен. Таблицата, по-долу, показва, че броят на смъртните случаи надвишава броя на ражданията и през 2022 г.

Живородени			Умрели			Естествен прираст		
всичко	момчета	момичета	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
44	19	25	78	40	38	-34	-21	-13

Възрастова структура

Мнозинството от жителите на общината са в трудоспособна възраст – 2365 души. Съвсем очаквано, с оглед нарастващите тенденции на застаряващо население, на второ място се подреждат хората в над трудоспособна възраст – 1151 души. Едва 709 души в общината са лицата в под трудоспособна възраст през 2022 г.

Таблицата по-долу представя брой жители в трите категории за 2023 година по полов признак:

Перушица	Град		
	Всичко	Мъже	Жени
Под трудоспособна възраст	709	357	352
В трудоспособна възраст	2365	1228	1137
Над трудоспособна възраст	1151	419	732

Икономически активно население

В тази категория се включват две основни групи – заети и безработни. По данни от Дирекция „Бюро по труда Родопи“ гр. Пловдив, броят на безработните лица през 2023 година е 147 лица. Една втора от тях са се самоопределили като роми.

Икономически потенциал

Основно развиват дейност малките и средни предприятия, но те все още имат ограничено ниво на инвестиционна активност. Липсват големи предприятия с повече от 250 заети. Достъпът до финансиране е основно по линия на банковото кредитиране и много по-малко – капиталово и рисково финансиране.

Туристическа инфраструктура

По данни от туристическия регистър към Министерски съвет, на територията на общината няма обекти за настаняване от първа категория.

Има пет къщи за гости, една туристическа спалня от категория 2 и три стаи за гости.

Удосто. номер	Вид	Име на обект	Община	Населено място	Адрес	Категория	Брой стаи	Брой легла	Срок на валидност	Списание - дата, срок	Заявенод	Категоризиран от
1	Къща за гости	АНИТА	Перушица	гр. Перушица	ЮДЖИН СКАЙЛЕР № 2	2	8	12	12.1.2026		категоризация: 9/12.1.2021	Кмет
3	Къща за гости	НАШ ДОМ	Перушица	гр. Перушица	УЛ. ГИОС МИХАИЛ ХРИСТЕВ № 16	2	4	8	25.2.2026	от 1.1.2023 до 30.6.2023	категоризация: 51/25.2.2021	Кмет
ПБ-ИНС-Б14-10	Къща за гости	Червената къща	Перушица	гр. Перушица	улица "Петър Бонев" №16	2	9	20	25.2.2026		категоризация: 24/24.2.2021	Кмет
PK-22-0498	Туристическа спалня	ПЕРУШИЦА	Перушица	гр. Перушица	бул. Иван Вазов № 78	2	12	40	14.6.2024		категоризация: Т.РД-15-134/14.6.2019	Министър

Има две къщи за гости, които се водят трета категория.

Удосто. номер	Вид	Име на обект	Община	Населено място	Адрес	Категория	Брой стаи	Брой легла	Срок на валидност	Списание - дата, срок	Заявенод	Категоризиран от
13	Къща за гости	СТАНИТА	Перушица	гр. Перушица	УЛ. СТЕВАН СТАМБОЛОВ № 1А	3	9	18	30.6.2026		категоризация: 253/30.6.2020	Кмет
4	Къща за гости	ЕСТЕРА Винил	Перушица	гр. Перушица	ЖКВ ПАСТУША	3	12	24	14.4.2026		категоризация: 104/14.4.2021	Кмет

Липсват места за настаняване от четвърта и пета категория.

По отношение места за хранене и развлечения, на територията на общината има два бара, два ресторанта, едно заведение за бързо обслужване и едно питейно заведение, определени като заведения от първа категория.

Удест. Номер	Вид	Име на обект	Община	Населено място	Адрес	Категория	Капацитет	Срок на валидност	Списание дата, срок	Законкод	Категоризиран от
00001	Заведение за кафе обслужване	ГЪБАРНИКЪ	Перуцица	гр. Перуцица	ОБЩИНА ПЕРУЦИЦА ГРАД ПЕРУЦИЦА МЕСТНОСТ КАНТОНА	1	75	22.3.2021	категоризиран P022.3.2022		Кмет
00002	Бар	КАФЕ БАР "СТАНТА"	Перуцица	гр. Перуцица	гр. Перуцица ул. "Стефан Славейков" №1А	1		29.9.2021	категоризиран 263.29.9.2022		Кмет
00003	Бар	КАФЕ БАР "ЕСТЕРА ВЪВЪТ"	Перуцица	гр. Перуцица	гр. Перуцица ж. "Пастувак"	1		29.9.2021	категоризиран 264.29.9.2022		Кмет
00011	Ресторант	"ЪРЪН ПАРК ХИЛС"	Перуцица	гр. Перуцица	гр. Перуцица местност "Белица" № 459	1	115	9.7.2024	категоризиран 207.9.7.2019		Кмет
12	Ресторант	Ресторант "SACCO"	Перуцица	гр. Перуцица	ул. "Мен Велко" №75	1	150	18.2.2026	категоризиран 105.14.4.2021		Кмет
5	Питейно заведение		Перуцица	гр. Перуцица	улица "Димитър Гинев" №26	1		18.5.2026	категоризиран 145.18.5.2021		Кмет

Има едно питейно заведение от втора категория.

Удест. Номер	Вид	Име на обект	Община	Населено място	Адрес	Категория	Капацитет	Срок на валидност	Списание дата, срок	Законкод	Категоризиран от
00006	Питейно заведение	СЛАВА	Перуцица	гр. Перуцица	УЛ. ПЕТЪР БОНЧЕВ № 12	2	100	3.9.2026	категоризиран 261.3.9.2021		Кмет

Има три стаи за гости.

Удест. номер	Вид	Име на обект	Община	Населено място	Адрес	Височина	Брой стаи	Други стаи	Срок на валидност	Списание дата, срок	Законкод	Категоризиран от
PE-001-001-01	Спални стаи	"ИВОСОВА БЪЛГ"	Перуцица	гр. Перуцица	улица "Мен Велко" №118		4	0		инспекция 2444.8.2021		Кмет
PE-001-001-02	Спални стаи	"СЛАВИН БЪЛГ"	Перуцица	гр. Перуцица	ул. "Три моста" № 8		4	0		инспекция 2444.9.2021		Кмет
PE-001-001-03	Спални стаи	"САСАТОВИЦА БЪЛГ"	Перуцица	гр. Перуцица	гр. Перуцица ул. "Мен Велко" №17		1	0		инспекция 279.14.12.2021		Кмет

В община Перуцица има един действащ Туристически информационен център, в който се поддържа детайлна база за всички налични природни, културни, архитектурни и исторически забележителности на територията. Центърът консултира предприемачи за създаването на възможно най-атрактивен за туристите културно-исторически продукт, разработва рекламни материали и представя община Перуцица на регионални, национални и международни туристически борси и изложения.

В общината има едно туристическо сдружение - Туристическо дружество (ТД) – „Върховръх“. ТД „Върховръх“ активно работи за поддържане традициите и за въвеждане на нови форми на селски, културно-исторически и винен туризъм. Партнира си с Историческия музей, читалище и местния бизнес. Активно участва във всички национални и регионални туристически прояви, походи и събори, организира местни туристически походи до исторически места и по повод годишнини от паметни събития за историята на Перуцица.

Транспортна система

Град Перуцица има добра транспортна инфраструктура. Свързана е с общините Стамболийски, Кричим и Родопи, както и с областния център – Пловдив. Осигурени са връзки до автомагистрала „Тракия“ и железопътна линия – София – Бургас. На територията на града няма обществен градски транспорт.

Вик инфраструктура

Перуцица се водоснабдява от два водоизточника. Първият водоизточник е каптиран извор „Червената църква“. Капацитетът на водоизточника е 25л/сек. Вторият водоизточник са два броя шахтови кладенци, изградени в терасата на р. Въча, на около 4 км западно от града. Общият дебит на двата кладенеца е 57л/сек. Първият водоизточник се обслужва от помпена станция „Перуцица 1“. Вторият водоизточник се обслужва от помпена станция „Перуцица 2“. Качествата на подпочвената вода се следи от Оператора – „Вик“ ЕООД – гр. Пловдив и се води необходимата документация.

Водопроводната мрежа продължава да е силно амортизирана. Регистрират се чести аварии и големи загуби на вода.

Канализационна система

В квартал Пастуша няма изградена канализация.

Битовите отпадъчни води от промишлените предприятия са заустени в градската канализация. Консервната фабрика и винзавода в кв. Пастуша имат собствени пречиствателни съоръжения. Поради липса на изградена градска канализация, пречистените отпадъчни води от тези предприятия се включват в близкото дере, респ. в р. Въча.

Енергийна инфраструктура. ВЕИ. Енергийна ефективност

На територията на община Перушица няма разположени понижаващи захранващи подстанции 110/20kV. Електрозахранването на общината и самият град е осъществено на напрежение 20kV от въздушни електропроводи 20kV. Основен захранващ източник е ВЛ 20kV "ЕЛПРОМ", която е извод от подстанцията 110/20kV на ВЕЦ "Въча" разположена на територията на община Кричим. През територията на община Перушица в посока изток-запад преминават въздушни линии 110kV "Кадиево", двоен въздушен електропровод 110kV, "Каблешков" и "Устина", въздушен електропровод 220kV "Първенец" и въздушен електропровод 400kV "Родопи".

Енергийна ефективност

Състоянието на общинския сграден фонд, сградния фонд в жилищния сектор, водогрейните котли, уличното осветление, както и промишлените системи в общината са със сравнително висока енергоемкост и не се различават от тези в страната.

Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) е лицензирала СИТИГАЗ БЪЛГАРИЯ ЕАД за доставка на природен газ до крайни потребители в Газоразпределителен район Тракия, който включва и община Перушица. Продължава дейността по разширяване на мрежата и присъединяване на нови абонати, но към този момент няма планове за разширяване на газоразпределителната мрежа на територията на община Перушица. Липсва газификация за битово и производствено потребление към настоящия момент, а това е важно направление, което може да подпомогне общинската икономика и населението за по-енергоефективно и нисковъглеродно потребление на енергия.

Широколентово покритие

В рамките на инициативата WiFi4EU. WiFi връзка се ползва на публични места: сградата на Общината, читалище "Просвета", поликлиниката, исторически музей, централен парк, както и на автобусните спирки за Пловдив и Кричим.

Образователна инфраструктура

Образователната инфраструктура на територията на община Перушица включва 1 основно училище, 1 професионална гимназия по лозарство и винарство и 2 детски градини с яслени групи. През 2023 г. общо 202 деца се отглеждат и възпитават в детските заведения.

В общообразователно училище (ОУ) „Петър Бонев“ се обучават деца от I до VII клас. Учениците от I до IV клас са с целодневна форма на обучение. За тях са осигурени безплатни закуски и столово хранене. Състоянието на материално-техническата база в училището е много добро. Обзаведени са специализирани кабинети по съответните дисциплини, има модерно оборудвана лекционна зала с мултимедия и интерактивна дъска и библиотека.

Професионалната гимназия по лозарство и винарство (ПГЛВ) „Христо Ботев“ предлага обучение по специалност Лозаровинарство, Механизация на селското стопанство, Трайни насаждения. Гимназията

се утвърждава като продължител на традициите на земеделското образование в Перушица и страната. Обучението се осъществява в паралелки от 8 до 12 клас .

Социална дейност

Чрез Общинско предприятие „Благоустрояване, спорт и социални дейности“ функциите свързани със социалната дейност са следните:

- Предоставя социални услуги на възрастни и самотни хора, както и хора в неравностойно положение от община Перушица;
- Администрира и осъществява предоставяне на социална услуга „Асистентска подкрепа“ на територията на община Перушица;
- Организира и ръководи дейността по предоставяне на механизма „Лична помощ“;

На територията на общината развива дейност и гражданско Сдружение „Надежда“, насочено към хора с увреждания и техни съмишленици. Мисията на дружеството е насочена към това хората с увреждания да получат необходимата им подкрепа, за да водят пълноценен живот. Подкрепят се дейности, които създават условия за участието на хората с увреждания активно в обществения живот.

Здравеопазване

Здравното обслужване на населението на общината се осъществява от 4 общопрактикуващи лекари, които имат сключени договори с Регионалната здравноосигурителната каса (РЗОК) и 6 лекари по дентална медицина. Има 3 аптеки и 1 клинична лаборатория, която е с договор с РЗОК.

Личните лекари в Перушица са в състояние ефективно да обслужват територията на общината. За специализирана медицинска помощ гражданите на Перушица се насочват към здравните заведения в областния център-Пловдив, град Стамболийски и град Кричим. Известно е, че делът на здравно неосигурените лица от ромския етнос надхвърля 40%, което ги лишава от достъп до важни здравни грижи и превенция. Назначен е здравен медиатор, който е с ромски произход, за да се насърчи преодоляването на социалната изолация на ромското население. Информират се и консултират нуждаещите се представители на ромското население. В партньорство с Дирекция „Социално подпомагане“ – Стамболийски, отдел „Закрила на детето“ се извършва патронаж на бременни и млади майки, както и рискови семейства. Здравният медиатор оценява още доколко е затруднен достъпа до здравни и социални услуги, обучава младите родители за първи грижи за новороденото.

В училищата и в детските градини има разкрити здравни кабинети по Наредба №3/27.04.2000 г. Здравните специалисти в тях извършват превантивна разяснителна дейност, която е насочена към насърчаване здравословния начин на живот, хранене, предпазване от полово преносими заболявания, превенция употребата и злоупотребата с наркотични вещества, алкохол и други.

IV. Бюджет на община Перушица за 2023

Общинският бюджет и останалите източници на финансиране в него са от ключово значение за изпълнението на заложените в местния план мерки и цели за развитие на Перушица.

Приходи

Общият размер на приходите в община Перушица през изминалата година е равен на 13 295 395 хил.лв., като от тях размера на трансферите представлява 90%. **Местни приходи:** Общият размер реализирани местни приходи за 2023 година е 1 300 015 хил.лв.

Местни приходи (местни данъци и такси и други постъпления)

- Помощ и дарения от страната – 15 600,00 лв.
- Приходи от концесии – 5 956,00 лв.

- Постъпления от продажба на нефинансови активи – земя 41 968,00 лв.
- Други приходи – 134 741,00 лв.
- Глоби, санкции и наказателни лихви – 43 538,00 лв.
- Общински такси – 580 185,00 лв.
- Приходи и доходи от собственост – 140 836 лв.
- Имуществени и други местни данъци – 353 538,00 лв.
- Данък в/у доходи на физически лица (патентен данък) – 1812,00 лв.

Разбивка на общинските такси:

- Детски градини – 16 612,00 лв.
- Домашен социален патронаж – 55 536,00 лв.
- Пазари, тържища, улична мрежа и др. – 5 244,00 лв.
- Битови отпадъци – 448 104,00 лв.
- Технически услуги – 36 556,00 лв.
- Административни услуги – 18 053,00 лв.
- Куче – 80,00 лв.

Разбивка на приходите от имуществени данъци:

- Данък в/у недвижимите имоти – 40 829,00 лв.
- Данък в/у превозните средства – 198 212,00 лв.
- Данък в/у придобитото имущество по дарения и възмезден начин – 110 622,00 лв.
- Туристически данък – 3 875,00 лв.

Трансфери: Общият размер на трансферите, получени от община Перушица през 2023 година е 13059,476 хил.лв. Те са разпределени, както следва:

Трансфери към община Перушица през 2023 г.

- Трансфери м/у бюджета на бюджетната организация и ЦБ – 5458,371 лв.
- Трансфери м/у бюджета – 901 132 лв.
- Трансфери от/за държавни предприятия и други лица, вкл. в КФП – 1729017 лв.

Разбивка на трансфери м/у бюджета на бюджетната организация и ЦБ

- Получени трансфери и други целеви р/ди от ЦБ чрез СРЕБРА 488002– 31496 лв.
- Получени трансфери и други целеви р/ди от ЦБ чрез СРЕБРА 488001– 1697521 лв.
- Получени от общини целеви субсидии от ЦБ за капиталови р/ди – 5458,371 лв.

Разходи

Разбивка на разходи по параграфи

- Придобиване дълготрайни материални активи – 2 414 150 лв.
- Основен ремонт на дълготрайни материални активи – 2 822,487 лв.
- Стипендии – 22503 лв.
- Други разходи и лихви – 5209 лв.
- Платени данъци, такси, административни санкции–136438 лв.
- Издръжка – 1962916 лв.
- Задължителни осигурителни вноски от работодателя – 971237 лв.
- Други възнаграждения и плащания за персонала – 1102159 лв.
- Заплати и възнаграждения по трудово и служебно правоотношение – 3688144 лв.

Най-голям дял заемат разходите, свързани със заплати и възнаграждения, както и други възнаграждения на персонала по трудово и служебно правоотношение.

V. Постигнат напредък по изпълнение на целите и приоритетите на ПИРО 2021-2027

В рамките на тази част от доклада е представен постигнатия напредък по всеки от приоритетите, заложен в Плана за интегрирано развитие на община Перушица за отчетната 2023 година.

ПРИОРИТЕТ 1: КОНКУРЕНТНОСПОСОБНА МЕСТНА ИКОНОМИКА НА ОСНОВАТА НА МЕСТНИЯ ПОТЕНЦИАЛ И ИНОВАЦИИ

През отчетния период отново са предприети действия в рамките на мярка 1.1 и 1.2

- **Мярка 1.1 цели създаване на инфраструктура за подкрепа на бизнеса**

Създаденото през 2022 г. дружество „Компост 2022“ ООД с предмет на дейност управление и експлоатация на изградената инфраструктура в рамките на проект „Подобряване и изграждане на територията на община Кричим компостираща инсталация за разделно събиране зелени и/или биоразградими отпадъци, генерирани от община Кричим и община Перушица“ между община Перушица и община Кричим, чийто капитал е разделен на дялове-съдружници в дружеството са община Кричим със 73% дялово участие и община Перушица с 27% дялово участие функционира. През 2023 г. няма извършвани продажби на компост на фирми и граждани.

През 2023 г. е подписан договор с община Перушица за учредяване на възмездно право на строеж за изграждане на фотоволтаична централа с минимална индикативна мощност от 60 MW с фирма „Рани Зим Енерджи“ ЕООД на стойност 1 022 550 лв. без ДДС.

През декември 2023 г. се изгради Фотоволтаична система на покрива на Домашен социален патронаж с номинална мощност 65,18 kWp за захранване с електроенергия на ДСП и фитнес зала.

- **Мярка 1.2 цели насърчаване на предприемачеството**

Развитие на STEM средата в училище – През 2023 г. в ОУ „Петър Бонев“ се провеждат STEAM уроци. В ПГЛВ „Христо Ботев“ се провежда обучение в редовна, дуална и самостоятелна форма, които дават възможност на всички желаещи да продължат своето обучение под една или друга форма. Осъществява се обучение, чрез работа и проекти за обмяна на опит и квалификация.

ПРИОРИТЕТ 2: РАЗВИТ ТУРИЗЪМ НА ОСНОВАТА НА СЪХРАНЕНА ПРИРОДНА СРЕДА И КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО

През отчетната 2023 г. са предприети действия по изпълнение на мерки 2.1, 2.3 и 2.5.

- **Мярка 2.1 цели осигуряване на условия за достъп на хора с неравносйно положение в културно-историческите обекти с туристически потенциал.**

През 2023 год. е одобрен и финансиран проект: „Изграждане на достъпна среда в Исторически музей-Перушица“ от Агенцията за хора с увреждания. Избран е изпълнител по ЗОП и сключен договор между община Перушица „БГ ТЕЛЕКОМ ИНФРАСТРУКТУРА“ ЕООД за доставка и монтаж на повдигателно съоръжение.

- **Мярка 2.2 цели стимулиране на културно-историческите и творчески индустрии чрез внедряване иновации и ИКТ при тяхната интерпретация и социализация**

През 2023 г. е сключен тристранен договор с Държавен фонд „Земеделие“, Сдружение „МИГ Перушица-Родопи“ и община Перушица в изпълнение на проект „Празник на родолюбиеето в град

Перушица“, по процедура чрез подбор на проектни предложения № BG06RDNP001-19.569 – МИГ Перушица-Родопи, мярка 2.1 „Съхраняване и развитие местните идентичности и валоризиране на местното културно наследство на територията на МИГ Перушица-Родопи“. Проектът е със срок на изпълнение от 12.04.2023 год. до 12.04.2025 год.

- **Мярка 2.5 цели да подобри маркетинга на туристическата дестинация**

През 2023 г. община Перушица сключва договори с няколко медии относно отразяването на прес-съобщения. В допълнение, клиповете, които отразяват туристическите обекти на територията на община Перушица също са споделяни и отразявани чрез официалните канали на медиите.

Федерираният портал на община Перушица <https://perushtitsa.egov.bg> предоставя подробна информация относно актуални събития, конкурси и туристическа информация относно природни и исторически обекти.

Туристическият информационен център в Перушица и Историческият музей използват активно своите профили в социалните мрежи, където публикуват актуални снимки и тематични материали свързани с историята на Перушица, популяризирайки я като атрактивна дестинация. Също така, през 2023 г. Народно читалище Просвета – 1862 и Исторически музей – Перушица са провели, както регулярни ежегодни събития, така и събития с благотворителен характер.

ПРИОРИТЕТ 3. СОЦИАЛНА И КУЛТУРНАТА СРЕДА ЗА ПРИОБЩАВАЩ РАСТЕЖ

През 2023 са реализирани дейности по следните мерки 3.1,3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.7 и 3.10.

- **Мярка 3.1 цели подобряване на социалната среда и постигане на висока заетост за приобщаващ растеж**

През октомври 2023 г. е сключен договор между община Перушица и Агенция по заетостта относно стартиране на програма „Компонента 2-аварийни групи“ в резултат на което са наети 6 безработни лица за период от 2 месеца на 4 часа.

- **Мярка 3.2 цели социално включване и равни възможности**

През отчетната година е подкрепена неформалната грижа в домашна среда, като по механизъм „Лична помощ“ е предоставена неформална грижа в домашна среда на 62 потребители с ЕР на ТЕЛК.

- **Мярка 3.3 цели оказване подкрепа на нуждаещите се**

През отчетната година, по проект „Топъл обяд в Перушица“ до края на 2023 г. общо 100 потребители са получавали топъл обяд приготвен от избран външен изпълнител. Със дейностите по проекта се дава възможност на най-нуждаещите се лица от уязвимите групи на територията на община Перушица да бъдат подпомагани с предоставяне на топъл обяд до 30.09.2025 г. В рамките на Асистентска подкрепа, през 2023 са обслужени общо 14 потребители от 5 социални асистенти. Общинското предприятие „Благоустройство, спорт и социални дейности“ предоставя услугата приготвяне на топла храна и доставка по домовете на потребителите-самотни възрастни хора, хора с увреждания, освидетелствани от ТЕЛК, ветерани от войната. През 2023 г. са обслужвани общо 90 потребители.

- **Мярка 3.4 цели превенция на здравето и здравната култура**

В община Перушица има назначен здравен медиатор, който ежесечно провежда консултации и беседи с лица от ромски етнос относно здравословен начин на живот и хранене, сексуално и репродуктивно здраве, семейно планиране и други образователни теми.

- **Мярка 3.5 цели да окаже подкрепа за интеграция на маргинализирани общности**

През 2023 година е постигнато съгласие за финализиране на процедурата по влизане в сила на Подробен устройствен План за регулация и застрояване на квартал „Запад“, намиращ се в град Перушица.

Образователните институции на територията на Община Перушица - ДГ „Радост“, ДГ „Тракийче“, ОУ „Петър Бонев“ и ПГЛВ „Христо Ботев“ активно са работили за прилагане на модерни подходи за обучение, както и за мотивация на деца, ученици и младежи, особено от ромската общност. В тази връзка, администрацията, децата в детските градини и учениците в училищата са взели участие в множество национални програми и проекти към Министерство на образованието и науката, посредством които е модернизиран подхода на обучение, но също така базата, учебните средства и пособия. Учителите са подобрили своята квалификация.

В детските градини и училища е била осигурявана приобщаваща среда за децата и учениците, за които българския език не е майчин. Нещо повече, те са били включени в допълнителни обучения по български език. Останалите ученици, които също са имали затруднения по учебни предмети са били включвани в консултации по съответния предмет.

Като допълнителна превенция, действа и Екип за обхват на деца и ученици, които подлежат на задължително предучилищно и училищно обучение. Екипът включва по двама представители от всяка детска градина и училище, представител на „Дирекция социално подпомагане“, представител на „Полицията“, представител на общината и експерт от Регионално управление на образование - Пловдив, който е и ръководител на Екипа за обхват. Тези екипи извършват ежемесечни, понякога и ежеседмични физически посещения на адрес/обходи/, в зависимост от случая, на всички деца, застрашени от отпадане от образователната система. В помощ на тези екипи активно се включват и здравен медиатор, който е от ромската общност, образователни медиатори /в ДГ „Тракийче“ и ОУ „П. Бонев“/, както и психолог/ В ОУ „П. Бонев“/ и педагогически съветник / В ПГЛВ „Христо Ботев“/.

Двете училища - ОУ „П. Бонев“ и ПГЛВ „Христо Ботев“ участват през 2023 г. в Национална програма „Заедно в изкуствата и в спорта“ на МОН, която е обхванала три възрастови групи – от 1 ви до 4 ти клас, 5 ти до 7 ми клас и 8 ми до 12 ти клас.

Участието на училищата в програмата през 2023 е допринесло за:

- Осигуряване условия за личностно развитие на учениците чрез екипно взаимодействие при участието и изявата им в колективни спортове и изкуства, насочени към стимулиране на техните интереси, способности и компетентности;
- Засилване на интереса на учениците за участие в групи/отбори за колективни спортове и изкуства и за изяви в областта на танцовото, музикалното и театралното изкуство, както и в областта на спорта;
- Насърчаване работата в екип и подобряване социалните взаимодействия на учениците;
- Изграждане на умения за отговорно и дисциплинирано поведение и за самоконтрол в учениците;
- Повишаване на музикалната, танцовата и театралната култура на подрастващите и насърчаване съхраняването и утвърждаването на културните ценности
- Стимулиране на интереса на учениците към богатото музикално, танцово и театрално наследство, както и към колективните спортове;
- Развитие спортните способности на учениците и изграждане на умения за здравословен начин на живот.

През отчетната 2023 г. са проведени специализирани обучения за учители въз основа на плана за вътрешна и външна квалификация на педагогическите специалисти. Учителите на територията на община Перушица са участвали в обученията на следните теми:

- Тренинг по позитивно мислене-практически техники за повишаване на вътрешната мотивация, справяне със стреса и положителна промяна в мисловните процеси“;
- „Най-новите информационни технологии в процеса на обучение“;
- „Интерактивни методи и форми за реализиране на позитивно възпитание в детската градина“;
- „Диагностично изследване в образователната институция“;
- „Емоционална интелигентност. Работа с родители-ключ към трудните деца“;
- „Подходи за преодоляване на агресията и тормоза в детската градина“;
- „Еко образование. Техники и игри за включване на екологичното образование в педагогическия процес в училище и детската градина“;
- „Обучението по БДП - нормативни изисквания, актуални тенденции и практически насоки“;
- „Тестовите като инструмент на оценка за придобиване на професионални знания, умения и компетентности“;
- „Как да използваме онлайн ресурси и да създаваме визуално съдържание“;
- „Компетентности в училище-умения на 21 век в час“;
- „Прилагане на компетентностен подход“;
- „Иновативни и традиционни методи-път към качествено образование и преодоляване на пречките пред ученето. Техники за ефективно учене. Пирамида на ученето.“;
- „Проектно- базирано обучение в прогимназиален етап. Споделяне и обмяна на добри практики с иновативни училища“;
- „Дигитална раница - път към съвременното обучение. Създаване на учебно съдържание“;
- „Опознавам традиции и обичай чрез изкуството с ученици от ЦДО. Проектно- базирано обучение в прогимназиален етап. Споделяне и обмяна на добри практики с иновативни училища“;
- „Работа с електронни ресурси в образованието“;
- „Изготвяне на електронни дидактически материали, електронни уроци, електронни тестове чрез съвременните възможности на дигиталните технологии“;

ПГЛВ „Христо Ботев“ е част от програмата на ЕС за подкрепа на образованието, обучението, младежта и спорта в Европа по проект „Еразъм+“, която предоставя възможности за период на обучение в чужбина, стажове, чиракуване и обмен на персонал във всички области на образованието, обучението, младежта и спорта.

Също така, през 2023 г. са организирани кампании за толерантност и намаляване на агресията на територията на общината. С активното съдействие на МКБППМН в община Перущица в училищата са организирани различни мероприятия - тематични изяви, дискусии и беседи, раздаване на флаери, поставяне на постери, анкети и т.н. за повече толерантност и превенция на агресията.

- **„Мярка 3.7 цели да осигури качествено образование за всеки ученик**

През отчетната 2023 г. е предоставена подкрепа за насърчаване **заниманията по интереси за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения**. Приет е Годишен план на дейностите за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците на територията на общината. Планът е приет с Решение на ОБС Перущица от 25.05.2023 г.

През отчетния период, в ПГЛВ „Христо Ботев“ има създадени следните клубове: „Баскетбол“, „Театрално изкуство“ и „Креативно мислене“.

Децата от ДГ „Радост“ и ДГ „Тракийче“ са взели участие в различни мероприятия, спортни празници, посетили са театрални постановки, различни обществени обекти в града, участвали са в изработването на различни предмети и базари

За „Деня на Земята“ на 22 април във всички образователни институции бе проведена кампания под мотото „Посади цвете-запази усмивката на Земята“, със съдействието на МКБППМН при община Перушица. Децата и учениците участваха в засаждането на цветя.

- **Мярка 3.10 цели да насърчи разнообразния културен живот и възможности за изява**

През 2023 са предприети действия, свързани с организацията и изпълнението на предвидените събития в ежегодния календар на читалище „Просвета – 1862“. От началото на новия творчески сезон на 2022/2023 г. са разкрити нови форми на обучение – детска театрална студия с изучаване на актьорско майсторство, школа по рисуване, детски състав по български народни танци и детска вокална група.

Всички формации и индивидуални изпълнители са взели участие в местни празници и чествания на бележити годишнини и важни събития като национални празници, Бабин ден, Трифон Зарезан. Организиран са летни арт академии, юбилейни спектакли, изложби на местни творци. Проведен е Родопски събор „Върховръх“ и други.

ПРИОРИТЕТ 4. ИНФРАСТРУКТУРНО РАЗВИТИЕ ЗА ПОДОБРЕНА ЖИЗНЕНА И БИЗНЕС СРЕДА

През отчетната 2023 г. са реализирани дейности в изпълнение на следните девет мерки - 4.2, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9, 4.10 и 4.11.

- **Мярка 4.2 цели предоставяне на вода на населението при по-малки загуби**

През отчетната 2023 г. е входен проект „Строителство и рехабилитация на водопроводната мрежа на град Перушица“ за финансиране от Министерство на финансите чрез Министерство на регионалното развитие и благоустройство на 21.11.2023 год. Проектът е на стойност 2 177 503,19 лв. с ДДС. Също така е входен и проект: „Реконструкция на водопроводната мрежа на гр. Перушица“ на стойност 2 546 000 лв. с ДДС. Проектите са одобрени. Очаква се сключване на споразумение и изпълнение.

- **Мярка 4.5 цели развитието на културната инфраструктура и културните паметници**

През 2023 е входен проект: „Паметник на трите поколения: „Възстановяване и благоустрояване на паметник на трите поколения и прилежащата територия, и ремонт на техническа инфраструктура до него“ на стойност 980 000 лева с ДДС, за финансиране от Министерство на финансите чрез Министерство на регионалното развитие и благоустройство на 21.11.2023 год. Проектът е одобрен. Очаква се сключване на споразумение и изпълнение.

- **Мярка 4.6 цели подобряване отвеждането и пречистване на отпадни води**

Изпълнява се проект изграждане/строителство на „Пречиствателна станция на отпадни води“ в УПИ I-2053 за пречиствателна станция в местност „Малкото кладенче“ в землището на гр. Перушица“ на стойност 3 633 507,56 лв. с ДДС, финансиран от Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда, по Договор № 15016/31.05.2022 год. Със срок на изпълнение не по-късно от 31.05.2025 г.

Също така, се изпълнява и проект: „Актуализация на Довеждащ колектор до ПСОВ, Главен колектор I от 51 до края на регулацията и Главен колектор II от 48 до бул. „Иван Вазов“, град Перушица“ на стойност 1 908 762,52 лв. с ДДС, финансиран от Предприятие за управление на дейностите за опазване на околната среда. На 12.10. 2023 г. със Заповед на гл. арх. на община Перушица е въведена етапност Етап 1 и Етап 2. На 20.12.2023 г. Етап 1 е въведен в експлоатация с Разрешение за ползване № ДК+07-ПД-528/20.12.2023 г.

В рамките на отчетният период с Разрешение за ползване №ДК-07-ПД-527/20.12.2023 год. на Вр.ИД Началника на РДНСК е въведен строеж в експлоатация: "Реконструкция на съществуващ водопровод Е Ф80 и нова улична канализация по ул. "Марица", гр. Перушица.

Изпълнява се проект: „Реконструкция на общински път PDV 1323 от край с. Йоаким Груево до начало гр. Перушица“, финансиран от МРРБ. С Разрешение за ползване № ДК-07-ПД-409/03.10.2023 год. на Началника на РДНСК-Пловдив е въведен Етап 1 в експлоатация /от край с. Йоаким Груево до начало гр. Перушица от км. 3+000 до км.5+930/. За финансиране на Етап 2 е подписано споразумение на 18.09.2023 год. между Община Перушица и МРРБ на стойност 2 546 736 лева с ДДС.

- **Мярка 4.7 е цели създаването на по-ефективно и ефикасно управление на отпадъците на територията на община Перушица.**

През отчетната 2023 година община Перушица извършва **регулярна подмяна на съдовете за смет**. Закупени и раздадени на еднофамилните къщи са 200 броя пластмасови кофи за битови отпадъци (240 литра). Закупени 40 броя кафяви пластмасови контейнери за разделно събиране на зелени био отпадъци, които бяха поставени на определени места в града.

- **Мярка 4.8 цели изграждане на система за превенция, идентифициране, мониторинг и оценка на рисковете от бедствия на общинско ниво**

През отчетната 2023 г. е извършено почистване на растителност и отпадъци в речните корита. Извършен е обход на р. Перушинска за определяна на участъците с намалена проводимост и предприемане на действия по постоянна защита от вредно въздействие на водите и осигуряване проводимостта на речните легла, съгласно изискванията на чл. 140, ал. 4 от Закона за водите.

Във връзка с предписание дадено от Басейнова дирекция – ИБР беше сключен договор за „Почистване на речното корито в рамките на регулацията на р. Перушинска от растителност в границите на урбанизираната територия“. При проверката е установено, че речното легло е обрасло с множество храстова и дървесна растителност, която нарушава нормалната проводимост на водния обект. Приблизителната дължина на участъка, който трябва да се почисти е около 1,4 км.

На 17.10.2023 г. е проведено практическо занятие за съответствие с „Плана за евакуация“ и „Плана за действие на личния състав гасене на пожари“ в община Перушица на административната сграда.

- **Мярка 4.9 цели да осигури добри улични мрежи и улично осветление**

С Разрешение за ползване № ДК-07-Пд-71/01.03.2023 год. на Началника на РДНСК-Пловдив е въведен в експлоатация обект: „Реконструкция на площадно пространство с автобусни спирки на бул. „Иван Вазов“, ул. „П. Бонев“, ул. „Д. Малинчев“, ул. „Проф. К. Гълъбов“, ул. „Цар Симеон I“ и ул. „Крайречна“ в гр. Перушица“, финансиран по сключен тристранен договор № BG06RDNP001-19.234-0001-S01/10.02.2021 год. с Държавен Фонд „Земеделие“ и Сдружение „МИГ Перушица-Родопи“.

С Решение №293 от 12.04.2023 год. на Министерски съвет, МКВПМС финансира 213 699 лева за проект: Изграждане на пътен мост над река „Перушенска“ и реконструкция в участъка на кръстовището на ул. „Марица“, ул. „Крайречна“, ул. „Захари Стоянов“ и ул. „Бенковски“, което е 50% от стойността на проекта (421 954,36 лева). Избран изпълнител по ЗОП и сключен договор за изпълнение на СМР.

С Решение №293 от 12.04.2023 год. на Министерски съвет, МКВПМС финансира 1 136 590 лева за проект: „Изграждане на подпорна стена на ляв бряг на река „Перушенска“, ул. „Крайречна“ между о.т 59, о.т 425, о.т 61, о.т 63, о.т 64 и о.т 65“, което е 50% от стойността на проекта (1 136 590 лева). Избран изпълнител по ЗОП и сключен договор за изпълнение на СМР.

На 01.09.2023 год. след проведена процедура по ЗОП е избран изпълнител за „Извършване на текущи ремонти на участъци от общинската пътна и улична мрежа и на републикански път № 8602 от км 12+846 до км 15+145“, включващ текущи ремонти на участъци от уличната мрежа и пътната мрежа на територията на община Перушица. Със срок на изпълнение до 31.12.2026 год., като е осигурено финансиране за бюджетната 2023 год., и отложено изпълнение за 2024, 2025 и 2026. Финансирането е от бюджета на община Перушица, на стойност 312 000 лева с ДДС.

През отчетната 2023 г. е входиран проект: „Ремонт, оборудване и обзавеждане на Туристически информационен център, в УПИ VIII-общ. обсл. дейност и КОО, кв. 65 гр. Перушица“ на стойност 199 467,03 лв. с ДДС, за финансиране от Министерство на финансите чрез Министерство на регионалното развитие и благоустройство на 21.11.2023 год. Проектът е одобрен. Очаква се сключване на споразумение и изпълнение.

- **Мярка 4.10 цели подобряване обществени зелени площи, площади и паркове**

През 2023 год. с Решение № №31/19/2/7.5/7/01398/3/01/03/01 е изплатена финансовата помощ, и е приключен проект: „Изграждане на обществена туристическа инфраструктура – еко кът за отдих в местността „Свети Никола“, в землището на община Перушица“, по сключен тристранен договор между ДФ „Земеделие“, МИГ Перушица –Родопи и община Перушица.

- **Мярка 4.11 цели подобряване на спортната инфраструктура**

С Удостоверение №6/19.05.2023 год. е въведен обект в експлоатация финансиран от бюджета на община Перушица: „Площадка скейтборд в северозападната част на ПИ №55909.501.386, УПИ I за СПТУ, кв.34 (ПГЛВ-Христо Ботев) по плана на гр. Перушица.

С Удостоверение №1/12.05.2022 год. е въведен обект в експлоатация финансиран от бюджета на община Перушица: „Многофункционална обществена зала“ за фитнес на част от първи етаж в ОУ „Петър Бонев“, ситуирана в задната част на ПИ 501.2143, УПИ II -28 класно училище, кв. 20 по плана на гр. Перушица. През септември 2023 год. бе открит и отворен за ползване.

ПРИОРИТЕТ 5. МЕСТЕН КАПАЦИТЕТ ЗА РАЗВИТИЕ

През 2023 г. са предприети действия по изпълнение на три от общо шест мерки към Приоритет 5.

- **Мярка 5.1 целта е дигитализация на общинските регистри**

Дигитализацията на общинските регистри е извършена частично от ТЗ ГРАО и към настоящият момент няма архивна дейност за периода 1911 г.-1929 г., не са предвидени средства.

За дигитализация на емлячните регистри, технически архив, ведомости на заплати със срокове на съхранение над 50 г., няма заложен средства в бюджета.

- **Мярка 5.3 Електронни услуги и системи за управление**

Община Перушица ползва услугата „WEB електронна поща“ на МЕРУ и нов сайт чрез федериран портал на държавната администрация. Общината е част от Единен портал за достъп до електронни административни услуги (ЕПДЕАУ); Система за електронна автентикация (eАвт); Система за управление на електронни форми (eФорми); Система за електронна оторизация (eОтор); Система за обмен справочна и удостоверителна информация (RegiX); Система за електронно плащане (eПлащане); Система за електронно връчване (eВръчване).

- **Мярка 5.6 цели да подобри стратегическото планиране и изпълнение на местни политики**

В изпълнение на тази мярка са предприети следните действия. Извършване на мониторинг на СФУК на Община Перушица за 2023 г., се осъществи текущ преглед на системата за функционирането на процесите, състоянието, ефективността и ефикасността на превантивните и коригиращи действия, констатации и действия предприети при извършени одити, проверки и други. Разглежданият период е свързан с редица динамични процеси. В резултат на пандемията от Ковид-19 и военните действия в Украйна е налице икономическа криза, които процеси се отразяват негативно във всички сфери на общественения живот. През 2023 год. е сформирано звено „Вътрешен одит“ съгл. Закон за вътрешения одит в публичния сектор.

Основната цел на общината е публичните средства да се разходват целесъобразно и прозрачно и постигнатите резултати да отговарят на очакванията на обществото, при спазване на нормативните изисквания. За целта се прилагат разработени Вътрешни правила, спазвайки законодателството, както и периодичното им актуализиране и издаване на нови.

VI. Действия предприети от община Перушица с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнение на ПИРО 2021-2027

1. Преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на ПИРО, като и мерки за преодоляване на тези проблеми.

Изпълнението на ПИРО на община Перушица през 2023 г. отново е повлияно от редица вътрешни и външни фактори – извън контрола на общината. Те са имали директно и косвено влияние върху изпълнението на плана и постигането на неговите резултати:

- Войната на Русия в Украйна породи напрежение и задълбочи политическото разделение, които оказаха силно въздействие върху пазарите на енергия и храни.
- Сериозна политическа криза доведе до поредни извънредни избори и невъзможност за съставяне на редовно правителство.
- Планът за възстановяване и устойчивост е одобрен през 2023 година.

Част от проблемите, които оказват влияние върху отчитане резултатите от изпълнението на ПИРО са:

- Липса на актуална статистическа информация за част от индикаторите, включително и такава от други достоверни източници (официални анализи, изследвания, проучвания и т.н.), поради което не могат да бъдат отчетени;
- Системата за отчитане изпълнението на проекти на национално ниво не дава възможност за набиране на необходимата информация за проекти, реализирани от НПО и стопански субекти на територията на общината.

2. Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на ПИРО

Съгласно ЗРР и Правилника за неговото прилагане, кметът на общината и общинският съвет следва да осигурят информация и публичност по изпълнението на плана за интегрирано развитие в съответствие със своите компетенции.

Мерките за осигуряване на информация и публичност по отношение на изпълнението на ПИРО за 2023 се осигуряват чрез популяризиране политиката на социално-икономическо развитие на общината, и по-широката публичност на изпълняваните политики /програми, стратегии, проекти и дейности/ с обществено значим интерес се осигуряват чрез:

- Актуализиране информацията на интернет страницата на общината относно актуалните местни политики и изпълнение на ПИРО чрез публикуване стратегически документи, вкл. и такива на етап разработване/обсъждане; актуални проекти и дейности, които предстои или се изпълняват към момента;
- Активно информирание на гражданите относно решения на местния парламент, проекти и предстоящи дейности и инициативи чрез профил на община Перушица в социалните мрежи;

3. Мерки за постигане на необходимото съответствие на ПИРО на секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптация към вече настъпили промени

Анализът на изпълнението на мерките и дейностите на ПИРО на община Перушица през 2023 г. показва, че е налице съответствие със секторните политики, планове и програми, които действат на територията на общината. За постигане съответствие на ПИРО със секторни политики, планове и програми, община Перушица предприема следния подход:

- Предприема коригиращи действия по предложение на заинтересованите страни;
- Разглеждане на предложения от заинтересованите страни в постоянните комисии на Общинския съвет и внасяне на предложения за решения от ОбС;
- Актуализира приетите от Обс наредби, стратегии, концепции, програми, планове и др. в съответствие с целете и мерките предвидени в ПИРО.

4. Мерки за прилагане принципа на партньорство

Основните партньори в изпълнението и наблюдението на ПИРО са общинската администрация, представители на различни държавни институции на територията на общината, образователни, социални и културни институции, представители на бизнеса и неправителствените организации. Потенциални партньори на община Перушица са и останалите общини от ареала на област Пловдив.

И през 2023 г. община Перушица продължава партньорството с община Кричим, чрез създаденото дружество „Компост 2022“ ООД, регистрирано по реда на търговския закон със 100% общинско участие в капитала, което е самостоятелно юридическо лице, чийто капитал е разделен на дялове. Съдружници в дружеството са община Кричим със 73 % дялово участие и община Перушица със 27% дялово участие. Седалището на Дружеството е в гр. Кричим.

Дружеството е публично предприятие, което се създава и управлява в интерес на гражданите на общините Кричим и Перушица с предмет на дейност - управление и експлоатация на изградената инфраструктура по проекта, извършване на обществена услуга по компостиране и опериране на компостираща инсталация, извършване на дейности, необходими за осигуряване на нормалната експлоатация на Инсталацията, вкл. текущ ремонт и ремонтно – възстановителни дейности, дейности по събиране, транспортиране и компостиране на разделно събрани биоразградими и зелени отпадъци на територията на община Кричим и община Перушица, производство на компост, както и други дейности, свързани с управление на отпадъците и опазване на околната среда, други дейности необходими за изпълнението на УОИИ и незабранени с нормативен акт и непротиворечащи на основния предмет на дейност.

VII. Изпълнение на проекти допринасящи за постигане на целите и приоритетите на ПИРО и на областната стратегия за развитие

През отчетната 2023 година община Перушица е била/към момента е бенефициент по следните проекти, финансирани със средства на Европейски средства:

Наименование на проекта: "Реконструкция на площадно пространство с автобусни спирки на бул. „Иван Вазов“, ул. „П. Бонев“, ул. „Д. Малинчев“, ул. „Проф. К. Гълъбов“, ул. „Цар Симеон I“ и ул. „Крайречна“ в гр. Перушица"

Процедура: BG06RDNP001-19.234 МИГ Перушица-Родопи Подмярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от ПРСР за периода 2014 – 2020 г.

Дата на стартиране: 10.02.2021

Дата на приключване: 10.02.2024

Кратко описание: Проектът предвижда реконструкция на площадно пространство и доставка на два броя спирки за нуждите на градския транспорт, които се намират пред автогарата и участъка от бул. „Иван Вазов“ до входа на централната градина. Площадното пространство представлява точка на застъпване на третокласен републикански път и четвъртокласен общински. Част от пространството служи за паркиране на МПС и за автогара, тъй като на него са разположени автобусни спирки за връзка с другите населени места. В рамките на проекта ще бъдат направени нови бордюри и тротоари, остров за чакащи пътници върху площадното пространство, фрезование на съществуващата настилка и преасфалтиране и нанасяне на улична маркировка.

Наименование на проекта: „Рехабилитация на улична мрежа в град Перушица“

Процедура: BG06RDNP001-7.001 Процедура чрез подбор № BG06RDNP001-7.001 Улици „Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи улици и тротоари и съоръжения и принадлежностите към тях“ по подмярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от Програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 г.

Дата на стартиране: 05.10.2021

Дата на приключване: 15.09.2025

Кратко описание на проекта: Проектът предвижда рехабилитация на десет улици в град Перушица. Състоянието на тяхната пътна настилка е лошо. Повърхността е деформирана със слягания по места. Реализирането на проекта ще допринесе за подобряване качеството на инфраструктурата и жизнената среда, съгласно приоритетите и правомощията на общината.

Наименование на проекта: „Изграждане на обществена туристическа инфраструктура- еко кът за отдих в местността "Свети Никола" в землището на община Перушица в ПИ № 55909.323.76, кв.65, гр. Перушица“

Процедура: BG06RDNP001-19.444 МИГ Перушица-Родопи Подмярка 7.5. „Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа информация и малка по мащаб туристическа инфраструктура“ от мярка 7 на ПРСР 2014-2020 г.

Дата на стартиране: 23.05.2022

Дата на приключване: 23.05.2024

Кратко описание на проекта: Проектното предложение предвижда изграждане на туристическа инфраструктура -еко кът за отдих в местността "Свети Никола" в землището на община Перушица.

Проектът има за цел да подобри условията за отдих и рекреация в района. В рамките на проекта се предвиждат следните дейности:

- санитарна сеч на поземления имот;
- обособяване на вход/изход за поземления имот;
- поставяне на 2 броя информационни табели, оказващи флората и фауната в региона;
- монтиране на соларни лампи;
- монтиране на видеонаблюдение;
- обособяване на пет самостоятелни къта за рекреация, всеки кът включва беседка за девет човека и барбекю;
- поставяне на 10 броя пейки с облегалки;
- поставяне на 1 брой тенис на маса от бетон;
- обособяване на място за преместваема сцена за провеждане на мероприятия.

Наименование на проекта: „Топъл обяд в Перушица“

Процедура: BG05SFPR003-1.001 Топъл обяд

Дата на стартиране: 11.11.2022

Дата на приключване: 30.09.2025

Кратко описание на проекта: Целта на проекта е да продължи да осигурява подкрепа за преодоляване на лишения от храна и основни материали и да осигури нормални условия за живот на хора, които живеят в крайна бедност, изпитват тежки материални лишения и живеят в социална изолация. Топлият обяд ще се предоставя от 11.11. 2022 г., като ще бъдат обхванати до 80 потребителя от общината в рамките на 35 месеца до 30.09.2025 г. в работни дни от месеците. От екип определен със заповед на кмета, разписани правила за подбор и информация от ДСП Стамболийски, Комисия за подбор ще определи потребителите.

Ще бъдат включени лица и семейства без или с ниски доходи, пенсионери и самотно живеещи хора, които са с ниски доходи и не могат да се издържат с тях и са останали без подкрепа от роднини, лица, обект на социално подпомагане, които не могат да задоволят основните си жизнени потребности и са с установена нужда от допълнителна подкрепа, лица с трайни увреждания с ниски лични доходи от пенсия и лица в затруднена и уязвима ситуация и с установена за тях нужда.

Като съпътстващи мерки ще се извършват ежедневни консултации за възможности за ползване на други социални услуги, ползване на административни общински услуги, за повишаване на информираността за изменение на климата, за природата, разхищението на храната, за здравни и други услуги. Ще се оказва подкрепа при нужди и проблеми на потребителите от наето лице с опит по предишен проект.

Списък на проектите, в които община Перушица е участвала като Партньор през 2023 г.:

Наименование на проекта: „Подкрепа за гражданско участие по отношение административното обслужване и качеството на административните услуги в община Перушица“

Процедура: BG05SFOP001-2.025 Повишаване на гражданското участие в процесите на изпълнение и мониторинг на политики и законодателство

Дата на стартиране: 20.07.2022

Дата на приключване: 20.12.2023

Кратко описание на проекта: Основната цел на проекта е насърчаване на прозрачно и отговорно управление в община Перушица чрез подкрепа за увеличаване гражданското участие в процеса на мониторинг, контрол на изпълнението и преформулиране на местни политики и мерки по отношение административното обслужване и качество на административните услуги в общината.

Проектът цели да подобри взаимодействието между администрацията и потребителите на административни услуги, особено в частта събиране и обработка на обратна връзка, и като цяло ще се спомогне изграждането на механизъм за ефективен мониторинг и регулярна оценка от страна на гражданите и потребителите в тази сфера. Проектът предвижда следните дейности:

- провеждане проучвания във връзка с текущото състояние в общината в обхванатата сфера (в т.ч. и проучване сред потребителите на административни услуги)
- изготвен анализ за потенциала и възможностите в община Перушица за подобряване на гражданското участие в контрола и оценката на административното обслужване и качеството на административните услуги на местно ниво
- разработване на Методика за подобряване на системата за обратна връзка от потребителите на административни услуги, с прилежащата ѝ оценка на въздействието/ефекта
- изготвена официална препоръка до Общината
- проведена е цялостна информационна кампания за повишаване на осведомеността относно ползите и възможностите за гражданско участие – в т.ч. чрез брошури, информационен видеоклип, онлайн публикации, дискуссионен форум и т.н.

VIII. Заключение и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението

Предвид утежнения политически и икономически контекст в национален, европейски и глобален мащаб, община Перушица е предприела дейности по изпълнение на значителен брой дейности, заложи в ПИРО 2021-2027. Усилията на общината през годината са били насочени основно към подобряване социалната, образователната и комунална инфраструктура и среда, която е ключова за по-качественото предоставяне на публични услуги и задоволяване потребностите на жителите.

Препоръки за подобряване резултатите от изпълнението и наблюдението на ПИРО 2021-2027:

- Проучване възможностите за кандидатстване на общината (краткосрочен/дългосрочен времеви аспект) по новите оперативни програми/Плана за възстановяване и устойчивост.
- Провеждане кампании сред потенциални бенефициенти (във връзка с гореизложеното) за информирането им относно предстоящи възможности за получаване на финансиране на проектни идеи.
- Търсене на партньорства сред други близки и далечни по територия общини, вкл. извън страната, бизнес и НПО организации.
- Осигуряване на ресурси чрез рисков капитал и други разнообразни източници.
- Прилагане инструмента на между общинско сътрудничество за предоставяне публични услуги или реализиране на по-мащабни проекти, за които община Перушица няма налични средства.
- Продължаване активното популяризиране общината като туристическа дестинация.
- Проучване и внедряване на иновативни подходи и добри практики за решаване местни проблеми, вкл. на ниво МИГ извън България.
- Регулярно събиране на статистически данни и информация от административните отдели в общината, бизнеса и гражданите на територията, вкл. чрез организиране на фокус групи, публични обсъждания, проучвания сред бизнеса и населението за установяване техните нагласи, проблеми и виждания по местни проблеми и планове за развитие на общината.